

S. Sayısı : 11

1948 yılı

**Hudut ve Sahiller Sağlık
G. M. bütçesi**

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/223)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 927

6/2697

30 . IX . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Katma bütçe ile idare edilen Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün Bakanlar Kurulunca 30 . IX . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan 1948 yılı Bütçe Kanunu tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gelir bütçesi gerekçesi

B.	M.	Lira	
1	1	495 000	1947 malî yılında tahmin edilen paradan (240 000) lira fazladır. İkinci Dünya Harbi sona erdikten sonra limanlarımıza gelen ticaret gemileriyle Boğazdan transit olarak geçen gemiler harbden evvelki yıllar derecesine henüz gelmemiş ise de tedricen adedleri artmıştır. Sıhhiye resmi ahiren kabul buyrulmuş kanunla bir misli artırılmış ve transit gemilerden altın frank mukabili alınan resimde para kurunun değişmesi yüzünden yükselmiştir. Bu sebeple ve evvelki seneler yapılan tahsilât da gözönünde bulundurulmak üzere bu miktar fazla gelir elde edileceği düşünülmüş ve (495 000) lira olarak konulmuştur.
1	2	3 705	Geçen seneden (95) lira noksanıyledir. Ancak bu had dâhilinde tahsilât yapılacağı düşünülmüştür.
1	3	9 000	Geçen malî yıl varidatından (11 000) lira noksanıyledir. Bunun sebebi: Muayyen zamanlarda yerli ve yabancı gemilerde yapılan fare itlâfı için İdarece yapılan sarfiyat maliyet üzerinden alâkadarlardan tahsil edilmektedir. Harb sıralarında beher kilo kükürt maliyeti bir liradan fazla iken içinde bulunduğumuz sene içinde kükürt fiyatlarının otuz kuruş kadar tenezzül etmesinden mütevellittir.
2	1	2 700	Geçen seneye nazaran (1500) lira fazladır. Diğer senelerde alınan ceza paraları gözönünde bulundurularak konulmuştur.
2	2	1	Geçen senenin ayıdır.

B.	M.	Lira	
2	3	2 030	Geçen seneden (1 530) lira fazladır. Mevcut ve miadını doldurmuş eski teknelerin satılacağı düşüncesiyle konulmuştur.
2	4	3 464	Geçen seneden (564) lira fazlasıyla konulmuştur. Şimdiye kadar alınan bu nevi gelirler ancak bu hadler dâhilindedir.
2	5	14 000	İdareye ait memurün apartmanlarından alınacak kira karşılığıdır.
3		310 000	Diğer gelirlerde vukubulan fazlalık dolayısıyla geçen seneden (150 000) lira noksan yardım istenilmiştir. Varidat arttıkça bu yardımdan da tamamen müstağni kalacağı şüphesizdir.
4		200 000	Geçen yılın aynadır. Bu sene içerisinde de bu miktar devir yapılacağı umulmaktadır.

Gider bütçesi

1	1	406 800	Fiili kadroya dâhil idare memurlarının bir senelik maaşı karşılığıdır. Geçen sene (L) cetveline alınan memuriyetlerdir. Bu sene de (L) cetveline alınmak suretiyle aynen muhafaza edilmiştir. Geçen sene ödeneği ile farklı değildir.
1	2	2 000	İdareden açık maaşı alan memurlar içindir. Geçen senenin aynadır.
1	3	30 000	1948 yılında emekli, dul ve yetimlere verilecek maaş karşılığıdır. Geçen seneden 1 250 lira fazlası vardır. Konulan ödenek ihtiyacı ancak karşıyabilir.
1	4	1 500	5027 sayılı Kanun gereğince genel müdüre verilecek temsil ödeneği karşılığıdır.
2	1	21 600	İdarenin daimî ücretli memurlarının ücretleri karşılığıdır. Geçen senenin aynadır. Bilhesap konulmuştur.
2	2	178 500	Geçen sene ödeneğinden 8 880 lira fazlasıyla konulmuştur. İdarenin muhtelif muvakat hizmetleri ücretlerine pek cüzi nispette ve emsali resmî dairelerde verilen ücretlere kıyasen yapılan zamlardan mütevellittir. Geçen gündüz deniz yzerinde çalışan ve hayatlarını bu uğurda yıpratın makinist kamarot ve motorbot şoförü, tayfa ve mümâsili müstahdemlere mesai şartları daha kolayca olan işçilerine meccani yemek te veren müesseseler kadar da ücret verilememekte ve bu yüzden müşküller içerisinde çalışan müstahdeminin uzun müddet idarede çalıştırılmasında imkân bulunamamaktadır. İstisnasız hemen hepsi bulabildikleri ilk müsait fırsatta ya diğer Devlet dairelerine nakletmekte veya istifa etmek suretiyle ayrılarak dışarda serbest çalışmayı tercih etmektedirler. Alelâde işçi ve hattâ ameale ve rençberin günlük kazançlarıyla kıyas kabul etmiyecek derecede az olan müstahdemlere kadroda kısmen tasarruf temin edilerek onlardan artın ve bir miktar eklenen para ile mümkün mertebe cüzi zam yapılmıştır.
2	3	5 000	Sınır ve kıyılarda çıkacak bulaşıcı hastalıkları önlemek maksadıyla ve lüzumu halinde Bütçe Kanununun 4 ncü maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar kurulundan alınacak karar üzerine aylık ücretle kullanılacak muvakkat hizmetliler için konulmuştur. Lüzum halinde bu ödeneğin arttırılması

B. M. Lira

- zaruridir. Ancak bütçe zarureti hasebiyle fazla ödenek tefrikine imkân görülememiştir. Geçen seneki ödeneğin aynıdır.
- 2 4 20 000 Gece limanlarımıza gelen deniz vasıtalarını deniz üzerinde veya karada sıhhi işlemlerini derhal yapılabilmesi için bu görevi yapmaya yetkili tabip ve memurlara 1587 sayılı Kanunun 3 nolu madesi gereğince verilmekte olan gece pratika ücreti karşılığıdır. Geçen sene konulan ödeneğin aynıdır.
- 3 20 340 İdarenin maaşlı memurlarından kesilecek % 5 nispetindeki emekli keseneği karşılığıdır. Bilhesap konulmuştur.
- 4 360 Geçen senekinden 150 lira fazladır. Ankarada Sağlık Bakanlığı ile Genel Müdürlük arasındaki irtibatı temin için istihdam edilen bir memurdan başka Etimesğut'ta hava meydanında sıhhi işlere bakmak üzere bu sene içerisinde tayin edilen bir sağlık memuruna verilecek muvakkat tazminat karşılığıdır.
- 5 5 040 1948 senesi içerisinde 30 senesini ikmal edip emekliye ayrılacak memurlara verilecek ikramiye karşılığıdır. Geçen senenin aynıdır..
- 6 1 23 000 İdare memurlarına verilmesi gereken çocuk zamları karşılığıdır. Geçen sene ödeneğinden (300) lira fazla konulmuştur. Sene içerisinde doğacak çocukların veya zamma müstahak olanlardan bu hakkı kaybedeceklerin hakiki miktarı bidayeten katiyetle kestirilemeyeceği için takribi olarak ödenek talep edilmektedir.
- 6 2 2 000 Geçen sene ödeneğinden (1000) lira fazladır. 1947 ödeneği kâfi gelmediği için fazla ödenek istenilmiştir.
- 6 3 5 000 1947 malî yılı ödeneğinden (4 000) lira fazladır. Bu malî yılı içerisinde vukubulan ve fiyat dolayısıyla daha senenin ilk aylarında bütçeye konulan ödenek tamamen sarfedilmiş ve münakale suretiyle ödenek alınması mecburiyetinde kalmıştır. İstihkak sahiplerine vaktinde tediye yapılamaması bir sürü şikâyet ve sızlanmalara sebep olduğundan bu sene için (4 000) lira fazla istenilmiştir. Bu ödeneğin de bidayeten katiyetle tesbitine imkân yoktur. Sarfedilmeyen kısmı bittabi yıl sonunda imha edilecektir.
- 7 1 3 000 1947 yılı için kabul buyurulan ödeneğin 1948 yılı içinde kâfi geleceği anlaşıldığından bu sene de aynı miktar teklif edilmiştir.
- 7 2 10 000 Genel Müdürlük 58 merkez ve idare ile 3 tahaffuzhaneden müteşekkildir. Bütün harb yılları içerisinde çok cüzi ödenekle idare edilmiş ve pek çok ihtiyaç muvacehesinde geçen sene bu ödenek bir miktar artırılarak bir kısım idarelerin pek zaruri ihtiyaçları karşılanmıştır. Bu sene de diğer kısımların imkân nispetinde eksikleri tamamlanacaktır. Esasen yapılan teklif geçen sene ödeneğinden farklı değildir.
- 7 3 9 000 Geçen senenin aynıdır. Isıtma ihtiyacı karşılığıdır.
- 7 4 5 000 Geçen sene ödeneğinin aynıdır. Bu miktar kâfi gelecektir.
- 7 5 10 000 Eski senelerde ödenek daha fazla iken mümkün olan tasarruflar yapılmış, geçen sene de aynı miktar teklif edilmiştir.

B.	M.	Lira	
8		7 000	1947 ödeneğinin aynıdır. Âzami tasarrufa riayet suretiyle ihtiyacı karşılaması mümkündür.
9	1	4 000	Geçen sene ödeneğinden 1873 lira fazladır. Posta, telgraf ücretlerinin Devlet dairelerinden de tam olarak alınması dolayısıyla 1947 senesinden münakale yapılmak suretiyle idare edilmiştir. Bu sebeple teklif edilen 4 000 lira ödenek ancak kâfi gelir.
9	2	8 500	Geçen sene ödeneğinin aynıdır. Birçok eksiklerin tamamlanması zaruri olduğu halde miktar muhafaza edilmiştir.
10		7 000	Son defa kabul buyurulan kira nispetleri % 20 ile, 50 nispetinde artırılmış ve yeniden teşkil edilecek sahil sağlık idareleri için de daha yüksek kira verilmesi mecburiyetinde kalmıştır. Bu yüzden geçen seneye nazaran 3 000 lira fazlasıyla 7 000 lira ödenek teklif edilmiştir.
11		16 000	Geçen sene tahsisatından 4 000 lira fazladır. İdarenin en mühim olan deniz taşıt vasıtaları uzun yıllardanberi teedit edilmemiş, ancak mübrem tamirlerle idare edilmiştir. Gece, gündüz deniz üzerinde çalışan bu vasıtaların yeni icap-lara göre ayarlanması ve işlerin daha seri ve daha emin bir şekilde ifa edilmesi lâzımdır. Ancak yeni motör alınması bugün için de az para ile elde edilemeyecek kadar pahalı ve bütçe vaziyetimiz müsait olmadığından hiç olmazsa teknele-rinden istifade suretiyle bir kısım vasıtaların motörlerinin teedidi düşünülmekte-dir. Esasen yapılan tamirler de İdareye teedit edilmiş kadar pahalı malolmakta ve arzu edilen istifade yapılmamaktadır. Hiç olmazsa tedricen bazı yenilik-ler yapılması düşüncesiyle bu senelik (4 000) lira fazla ödenek istenmiştir.
12	1	4 000	1947 ödeneğinin aynıdır. Bu sene ihtiyacına da kâfi geleceği düşünülmüş ve artırılmamıştır.
12	2	5 000	1947 ödeneğinin aynıdır.
12	3	6 000	1947 ödeneğinin aynıdır.
13		15 000	1947 ödeneğinin aynıdır.
14		3 000	Geçen sene ödeneğinden (1 000) lira fazladır. İdarede çalışan veremli bazı memurların da sanatoryumda ücretli tedavilerini temin maksadiyle konulmuş-tur.
15	1	6 000	1947 ödeneğinin aynıdır. Alınacak ödenekle İdareye çalışılmaktadır.
15	2	12 000	Geçen senenin aynıdır. Bu sene için de aynı ödenekle idare edilecektir.
15	3	8 000	Geçen seneden (2 000) lira fazladır. Gün geçtikçe yeni yeni vazifeler tahmil edilen ve faaliyet sahaları genişleyen bakteriyoloji evlerinin birçok noksan-larının ikmali maksadiyle istenilmektedir.
15	4	66 000	Geçen sene ödeneğinden (35 000) lira fazlasıyla (66 000) lira istenilmiştir. Şimdiye kadar bu bölüme konulan ödenek lâşey mesabesinde-dir. Bütçe zarureti dolayısıyla daima az ödenek teklif edilmiştir. Bugün konulan miktarın-da sari bir hastalık vukuunda kifayet etmiyeceği şüphesizdir. Memleketin çok geniş olan sınır ve kıyılarında zuhuru melhuz herhangi bulaşıcı hastalık vukuunda hiç olmazsa ilk hamlede yapılacak iptidai masrafların yapılabilmesi

B. M. Lira

maksadiyle ve tecrübelerine göre hakikate kısmen yakın ödenek istenilmiştir. Lüzum hâsıl olmazsa senelerdenberi olduğu gibi aynen imha edilecektir.

16	100	Geçen senenin aynıdır.
17	500	Geçen senenin aynıdır.
18	3 000	(1 500) lira fazladır. İhtiyacı ancak karşılayacaktır.
18	1. 000	Geçen sene ödeneğinin aynıdır.
20	34 000	(7 000) lira fazlasıyla (34 000) lira ödenek istenmiştir. Merkez ve mülhakat-
ta Hazineye ait olup İdarece intifa edilen ve mühim bir kısmı resmî daire ol-
makla beraber o mahallerde çalışan tabip ve memurların ikametine tahsis
edilen binalarda kısmen olsun tamir yaptırmak maksadiyle fazla ödenek iste-
nilmiştir. Bu meyanda Tuzla, Urla ve Kavak Tahaffuzhanelerinin kısmi ta-
mirleri de yapılacaktır. Vaktiyle büyük masraflar ihtiyariyle yaptırılan bu
sağlık müesseseleri uzun senelerdenberi tamir yüzü görmemiştir. Daha fazla
beklenilmesi ise artık imkânsız hale gelmiştir. Bir kaç bin lira sarfiyle yüz-
binler kıymetinde olan binalar harab olmaktan kurtulacak ve âtiyen büyük
masraflar ihtiyarına hacet kalmıyacaktır. Eldeki programa göre idare bütçe-
sine konulacak paralarla iki üç sene içerisinde bu tamirat işinin intacına ça-
lışılacaktır. Halbuki ihtiyaç ise istenilen miktarın çok fevkindedir. Ancak
varıdatın artmasıyla mütenasip olarak âtiyen daha geniş mikyasta inşa ve
tamir işlerinin başarılabacağı umulmaktadır.
21	17 000	Geçen sene ödeneğinin aynıdır. Bu sene ihtiyacına da kâfi gelecektir.
22	500	Geçen sene ödeneğinin aynıdır. Bu sene ihtiyacına da kâfi gelecektir.
23	1 5 000	500 lira fazlasıyla istenilmiştir. Nakil ve ambalâj masraflarının artmasından
mütevellittir.
23	2 1 000	Geçen sene ihtiyacının aynıdır.
24	1 5 000	500 lira fazla istenilmiştir Geçen sene ödeneğinin yetişmemesi dolayısıyla ya-
pılmıştır.
24	2 1 200	Geçen sene ödeneğinin aynıdır.
25	2 000	Geçen sene ödeneğinin aynıdır. Zuhuru melhuz borçlar için takribi olarak
konulmuştur.
26	9 156	Geçen seneden 9067 lira fazlasıyla. Bu miktarın 6240 lirası Sinob, İzmir
ve Kavak motörlerinde 1946 yılında yaptırılan tamirlerin mütaahhitlerce vak-
tinde ikmal edilememesinden ve malî yıl sona erdiği için kendilerine tediye ya-
pılamamasından mütevellittir. Mukaveleleri mucibince kendilerinden vaktin-
de teslim yapılmaması yüzünden ceza tahakkuk ettirilmiş ise de istihkakları-
nın tediyesi de zaruri olduğundan bunların tediyesini imkân dâhiline almak
için konulmuştur. Mütebakisi posta, telgraf idaresine telefon mukavelename-
sinden ve yapılan ilânlar bedeli olarak Türk maarif Cemiyetine olan tahak-
kuk etmiş borçlar mukabilidir.

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü Bütçe tasarısı gerekçesi

(Deniz, Hava ve Kara) yollarıyla yabancı memleketlerden yurdumuza girmesi melhuz bulaşık ve salgın hasarlıkların girmesini önlemek ve ittihaz edilen her türlü tedbire rağmen her nasılsa girmiş olanların, yurdun diğer taraflarına yayılmasına meydan vermeden olduğu yerde söndürmekle görevlendirilen bu genel müdürlük vazifesini Umumi Hıfzıssıhha Kanununa Milletlerarası Paris Sağlık Sözleşmesiyle havai seyrüsefere mahsus Beynelmül sıhhi sözleşmeye ve Lozan Ahitnamesi esaslarına tevfikan yapmaktadır.

Lozan ahitnamesinden evvel karantina idaresi namı altında uzun müddet yabancı ellerde kalan ve o zamanki kayıt ve şartlara göre büyük mikyasta gelir sağlamış olan bu idare yabancı kontrollardan kurtulup sağlık teşkilâtı arasına katıldığı zamanlarda da küçümsemeyecek kadar gelir elde etmiş ve kendi masraflarını karşıladıktan başka diğer sağlık teşkilâtına da mühim yardımlar yapmıştır. Gelir fazlalıkları ile halen Sağlık Bakanlığı binasıyla memurlar apartımanları, Hıfzıssıhha Müessesesi, Numune Hastahanesi gibi binaları yaptırmış, İzmir ve Haydarpaşa intani, Heybeliada Verem Sanatoryomu, Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesini de idare ederek bunlara ait masrafları da karşılamıştır.

Gelir kaynakları mahdut ve muayyen olan ve memlekete gelip giden ticari münakalelerle ilgili bulunan idare geliri İkinci Dünya Harbinin patlaması ve yabancı memleketlerle olan ticari münasebetlerin kesilmesi yüzünden geliri munhasıran Türk vapurlarından alınan cüzi resme inhisar etmiş ve gelir kaynaklarının felce uğraması yüzünden idare etmekte olduğu diğer müesseseler masrafını karşılamak şöyle dursun kendi masraflarını bile yapamayacak bir duruma düşmüştür. Bu sebeple miktar itibarıyla pek az olan hazineden aldığı yardım paraları ile gelir ve giderlerini tevzin etmek zorunda kalmıştır.

Genel Müdürlük gelirinde görülen bu kifayetsizlik sebeplerinden olan muvarede noksanlığı harbin sona ermesi ve yabancı memleketler ticari münasebetlerimizin artması ile tedricen ortadan kalksa dahi idarenin belli başlı gelir kaynağı olan Sıhhiye resminin harbden evvelki had ve nispetler üzerinden alınmasına devam etmekle idarenin yakın bir zamanda ferahlığa kavuşamayacağı tahakkuk etmiş ve teklif üzerine ahiren kabul edilen 5115 sayılı Kanunla bu nispetler artırılmış ise de henüz tatbik mevkiine giren bu kanunla elde edileceği düşünülen gelir de ihtiyaca kâfi olmadığından tanzim edilen bütçede hazinece yapılan yardımdan şimdilik tamamen müstağni kalmamıştır. Şu kadarki; ticari münasebetlerin artması ve vaziyetin gün geçtikçe normal hale gelmesiyle pek yakın bir zamanda bu yardıma da lüzum ve ihtiyaç kalmıyacağı şüphesizdir. 1

Memleket sağlığı bakımından alınması gereken sıhhi tedbirleri almak mecburiyetinde olan Genel Müdürlük pek mütevazı bütçesiyle çok geniş olan deniz kısmı hariç kara ve hava hudutlarında tam mânâsıyla faaliyet yapamamakta ve gün geçtikçe ehemmiyeti artan hava vasıta ve meydanları üzerinde yapmak zorunda olduğu tesisat ve teşkilâtı da bizzarur âti senelere bırakmaktadır.

Bu sene bütçesi en mübrem ve zaruri bir kısım ihtiyaçlar gözönünde tutulmak şartıyla ve hazineden daha az yardım istenilmesine rağmen geçen seneye nazaran (84 899) lira bir fazlalıkla tanzim ve gelir ve gider kısımlarının ve maddeleri üzerinde ayrı ayrı izahat verilme suretiyle yüce Kamutay'ın tasvibine arz edilmiştir.

Rapor

17 . XI . 1947

Tetkiki uhdemize tevdi buyrulan Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 bütçesini inceledik. Görüş ve düşüncelerimizi aşağıda sırasıyla arz ediyorum:

A) Gider bütçesi

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1948 gider bütçesinin genel tutarı 1 040 400 lira olup 1947 yılı gider bütçesi tutarı olan 955 501 liradan 84 899 lira fazla tahakkuk ettirilmiştir. Bütçenin hiçbir bölümünden indirim yapılmadığına göre gider bütçesi bu miktar tutarında bir zam görmüş oluyor.

a) Zamların açıklanması

Birinci kısım

B.	M.	Tutarı Lira
1	İnci aylıklar bölümünün	1 250
3	Emekli, dul ve yetim aylıkları maddesine eklenmiştir. 1948 yılı içerisinde emekliye ayrılmaları melhuz bulunan memurların emekli aylıkları karşılığıdır. Geçen sene bu ödenğe 28 750 lira konmuş ve 9 aylık sarfiyatı 20 703,12 lirayı bulmuştur. Yıl sonuna kadar kifayeti umulur. Zammın yapılması kanuni bir vecibenin ifası ve Muhasebe Umumiye Kanununun icabıdır.	
4	Temsil ödeneği maddesine Eklenmiştir. 5027 sayılı Kanun gereğince Genel Müdüre verilecek temsil ödeneği karşılığı olarak konmuştur. Zammı zaruridir.	1 500
2	İnci ücretler bölümünün	
2	İnci hizmetliler ücreti maddesine İlave edilmiştir. Geçen yıl bütçesi 178 500 lira idi. İdarede çalışıp bu maddeden ödenek alan mütahhassıs teknisiyenlerle kaptan, makinist ve şoför gibi hizmet ve vazife erbabı geçen sene zam yapılmaması yüzünden bu sene zamma tâbi tutulmuşlardır. Geçen yıl idarenin bu maddeden ödenek alan vazifelilerinin sayısı 156 iken bu yıl 6 tanesi çıkarılarak 150 ye indirilmiştir.	8 880

Çıkanlar	Aded	Görevi	Yıllık tutarı
160 lira aylıklı	1	Kaptan	1 920 lira
130 » »	1	Makinist	1 560 »
85 » »	2	Ateşçi	2 040 »
75 » »	2	Tayfa	1 800 »
olup tekmilinden tasarruf edilmiş ve geri kalan 150 hizmetliden			7 320 lira

B. M.

Tutarı
Lira

Kişi	Aylık	Tutarı
3 ye	40 liradan yıllık	1 440 lira
1 »	35 » »	420 »
7 »	25 » »	2 100 »
7 »	20 » »	1 680 »
30 »	15 » »	5 400 »
29 »	10 » »	3 480 »
28 »	5 » »	1 680 » olmak üzere
105 »	»	16 200 » tutarında zam yapılmış
vo tasarruf edilen yukarıda müfredatı yazılı		7320 » dan bakiye
		8 880 » bütçeye

eklenmiştir.

- 2 4 ncü Geçici tazminat maddesine 180
konmuştur. Bu maddeye sonradan alınan izahata göre sehven konulmamış olan 180 liranın eklenmesi gerekmektedir. Bu ödenek Ankara'da Hava Meydanında bu sene istihdam edilecek olan tebhirci ile Ankara'da vazife gören diğer bir memurun yıllık mesken tazminatı karşılığıdır.
- 6 4178 ve 4598 sayılı Kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar bölümünün :
- 1 nci çocuk zammı maddesine 300
eklenmiştir. Bu maddenin 1947 yılı ödeneği 22 700 lira idi. Senesi içinde bulunan 4 000 lira 3 ncü ölüm yardımı maddesine aktarma yapılmıştır. Bugüne kadar sarfiyatı 12 485 lira olup 6 215 lira da ödenek bakiyesi mevcuttur. Binaenaleyh, bu maddeye 300 lira zamma lüzum olmadığı gibi ayrıca 2 700 liranın tenzili uygun görülmüştür.
- 2 nci Doğum yardımı maddesine, 1 000
eklenmiştir. Geçen senenin 9 ayında 925 lira sarfedilmiş 75 lira tahsisat bakiyesi kalmış olduğuna göre bu zammın yerinde olduğu kabul edilebilir.
- 3 ncü Ölüm yardımı maddesine, 4 000
eklenmiştir. Geçen sene konan 1 000 lira kâfi gelmediği için yılı içinde çocuk zammı maddesinden 4 000 lira bu maddeye aktarma yapılmıştır. Bugüne kadar 4 250 lira sarfedilmiş, 750 lira tahsisat bakiyesi kalmıştır. Zammın yapılması yerindedir.

İkinci kısım

Yönetim giderleri

- 9 ncü Posta, telgraf ve telefon giderleri bölümünün:
- 1 nci Posta telgraf ücreti maddesine 1 875
eklenmiştir. Geçen sene bu maddeye 2 127 lira konmuş ve bugüne kadar 9 aylık 2 955,59 lira sarfedilmiş ve bu sebeple 2nci telefon giderleri maddesinden 2 500 lira bu maddeye aktarma yapılmıştır. Fazla ödenek konmasının sebebi

B. M.

geçen yıl ödeneğinin kifayetsizliği ve posta telgraf ücretlerindeki muafiyetin kalkması yüzünden ücretlere yapılan zamdan da bu sebeple yapılan zam uygun mutalâa edilmiştir.

10 uncu kira karşılığı bölümüne yeniden eklenmiştir. Sebebi: Son defa kiralara yapılan % 50 zamlardan ve aynı zamanda hasbelicap yeni bina kiralanması ve kanunen tahliyesi zaruri binalar yüzünden daha pahalı bina kiralanması ihtimalleridir. 3 000

11 inci taşıt giderleri bölümüne yeniden eklenmiştir. İdarenin halen elinde
2 istimbot
9 motör
15 sandal
3 yük arabası
1 kamyoneti olmak üzere
30 nakil vasıtası vardır. 4 000

Geçen yıl bu vasıtaların işletme ve tamir ücretlerine karşılık 42 000 lira ödenek alınmış ve bugüne kadar 33 708 lira sarfedilmiş ve bakiye tahsisatın yılı içinde sarfı melhuzdur. Elde mevcut bu taşıtların çok zamandanberi tamir görmemeleri, bir çoklarının yıpranmış oluşları yüzünden bu sene bunların tamirleri karşılığı olarak 4 000 lira fazla istenmiştir.

14 ncü 4598 sayılı Kanun gereğince tedavi giderleri ve yollukları bölümüne yeniden eklenmiştir. 1947 yılı 9 aylık sarfiyatı gerçi 756,14 olup halen 124,86 lira tahsisat bakiyesi görülmekte ise de son kabul edilen karar icabı sanatoryum tedavi giderlerinin de bu tahsisattan ödenmesi mecburiyeti ve halen ödenmemiş sanatoryum ücretlerinin bulunması da tahsisatın yıl sonuna kadar ancak kifayet edeceğini göstermekte ve verimli memurların adedinin artışı da bu ödeneğin biraz geniş tutulmasını gerektirmekte olduğundan 1 000 liranın eklenmesi uygun görülmüştür. 1 000

Üçüncü kısım

Daire hizmetleri

Sürekli olanlar

15 nci Sağlık ve temizleme giderleri bölümünün
3 ncü İstanbul ve İzmir Liman ve Şehir bakteriyoloji evleri giderleri maddesine yeniden eklenmiştir. Geçen 1947 yılı 9 aylık sarfiyatı 4 489,58 lira olup halen 1510,43 lira ödenek bakiyesi görülmekte ve bu bakiyenin ancak geri kalan 3 aylık giderlerini karşılayabileceği anlaşılmaktadır. 2 000
Yalnız uzun seneler kullanmak yüzünden yıpranmış ve kırılmış bakteriyoloji alât ve edevatının yenilerinin kısmen tedariki ve eksilmiş malzemenin de tamamlanması zaruretine binaen yapılan bu zam yerindedir.

B. M.

- 4 neü sınır ve kıyılarda çıkacak bulaşıcı hastalıkların önleme giderleri maddesi-
ne yeniden 35 000
eklenmiştir. Sebebi: Komşu memleketlerde ve bilhassa Mısır'da çıkan kolera
ile Suriye'de çıkıp hududumuzdaki birkaç köyümüze bulaşarak tehlikeli bir du-
rum gösteren veba keza şark hududumuzda İran'dan gelen ve hiç eksik olmu-
yan (hummayiracia) dolayısıyla Genel Müdürlüğün bu yerlerde ve bütün kıyı
ve sınırlarda olağanüstü tedbirler almasını gerektirmektedir. Bu itibarla isten-
enen 35 000 lira fazlalık yerindedir ve hattâ noksandır.
- 18 neü mahkeme giderleri bölümüne yeniden 1 500
eklenmiştir. Gerçi geçen sene bu bölüme 1 500 lira konmuş ve 9 ayda 22 lira
sarfedilmiş ise de bu sene yeniden hâdis olan ve halen mahkemelere intikal eden
1. Sinob motörü ihtilâfı,
2. Fuat Cenap ihtilâfı
3. Dayanır istimbotu kazası
dâvaları yüzünden yapılacak vekâlet ve mahkeme masrafları karşılığı olarak
1 500 lira fazlasıyla ödenek istenmiştir. Bundan başka yılı içinde bu şekil dâ-
vaların vukuu da beklenebilir.
- 20 neü yapı ve onarma giderlerine yeniden 7 000
eklenmiştir. Geçen yıl tahsisatı olan 27 000 liradan 9 ay içinde 22 113,20
lirası tamamen sarfedilmiş ve bakiye 4 886,80 lira kalmıştır. Buna mukabil
idarenin kendi malı olan: Daire ve apartmanlarının 38 sahil sıhhiye merkez
ve idareleri binalarının 3 tahaffuzhaneye ait mevcut binaların süratle tamirini
icabettirecek durumları vardır. Bunlardan yalnız Urla tahaffuzhanesinin onar-
masına ait 16 000 liralık keşfi vardır. Bu duruma göre yapılan zammın çok
zaruri olduğunu ve acele tamire ait olmak üzere daha 16 000 liralık zammın
yapılmasını gerektirmektedir. Bütçede esaslı bir şekilde tenkihat yapmak ve
bu sarfiyatı karşılayacak ödenek bulmak imkânı bulunmadığına göre bu yeni
teklif edilen ilâvenin gelir bütçesinin 3 neü (genel bütçeden yardım) bölümü-
ne eklenmesini zaruri görmekteyiz.
- 23 neü taşıma giderleri bölümünün
1 neü eşya taşıma, ambalaj ve sigorta giderleri maddesine yeniden 500
eklenmiştir. Sebebi: Geçen sene bu şekil masraflar karşılığı olarak 4 500 lira
istenmiş ve bugüne kadar 9 ay içinde 2 184,19 lira sarfedilmiş ise de bakiye
kalan 2 315,81 liradan tahakkuk edip ödenmemiş borçlar tenzil edildikten son-
ra artanın ancak yılı içinde giderleri karşılayabileceği anlaşılmıştır. Yalnız
1947 yılı bu madde sarfiyatını azaltan elde bulunan ambalaj malzemesinin mev-
cudiyeti ve Genel Müdürlüğün İstanbul'a nakli sırasında tedarik edilip İstan-
bul'a götürülen ambalaj tahtalarının kullanılmış olduğuna ve malzemenin de
bitmiş olduğuna göre önümüzdeki 1948 yılı sarfiyatının fazlaşacağı tah-
min edilerek 500 lira fazla istenmiş bulunması uygun görülmüştür.
- 24 neü yapı giderleri bölümünün
1 neü vergi ve resimler maddesine yeniden 500
eklenmiştir. Bu madde için geçen sene kabul buyrulan 4 500 liradan halen
36,78 lira ödenek kalmıştır. Yılı sonuna kadar yetersizliği tahakkuk eden bu
ödeneğin önümüzdeki sene için 500 lira fazlasıyla kabulü gerekmektedir.

B. M.

Dördüncü kısım borçlar

- 26 neı 1939 - 1947 borçları bölümüne yeniden eklenmiştir. 1947 yılı bölümünün 89 liradan ibaret olan tutarı tahakkuk eden ve tediyesi gerekli borçlar yüzünden 9 156 liraya çıkarılmış olması kanuni ve zaruri görülmüştür.
- 27 neı 1715 sayılı Kanunun 8 neı maddesi gereğince kâğıt paralar amortisman karşılığı bölümüne yeniden eklenmiştir. Geçen sene bu maddeye bütçenin tutrı gözönüne alınarak yalnız 2 955 lira konmuş idi. Bu yıl bütçenin yükselmesi hasebiyle kanuni olarak bu zam yapılmıştır. 2 349

B) Ödeneği geçen 1947 yılının aynı olarak teklif edilen bölümler

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı bütçesinde ödeneği, geçen 1947 yılında kabul edilen miktar üzerinden teklif edilen 25 bölümün muhtelif maddeleri ayrı ayrı tarafımızdan incelenmiş ve bu bölümlerin 1947 yılı ödeneğinden eylül sonuna kadar geçen 9 ay zarfında yapılan sarfiyat ile bugün mevcut bakiyeler ve aynı zamanda 1948 yılının gösterdiği özellik ve zorluklarla kanuni icaplar gözönünde tutularak mühim bir kısmının isabeti kabul ve takdir edilmiştir. Yalnız:

a) 2 neı bölümün 4 neü gece pratika ücretine konan 20 000 lira ile,

b) 16 neı yoksul yolcuları besleme ve donatım ve cenaze giderleri bölümüne konan 100 liranın yapılması deruhde edilen ve yapılmakta olan işlerle gayri mütenasip olduğu görülerek Yüksek Komisyonun bu bahisde anlatılmaları uygun görülmüştür.

A) Gece pratika ücreti:

Bize verilen izahata göre, miktarı Maliye Bakanlığınca evvelden takdir edilip verilen emir üzerine bütçenin 2 neı bölümünün 4 neü maddesine konan bu ödenek gece nöbeti tutan görevlilerin gece mesaisi olarak verilmekte imiş. Ödeme şekli de yine tarife göre her ay gece nöbeti tutan ve tutmağa mecbur bulunan (doktor, sağlık memuru, kaptan, makinist ve ateşçi) gibi idare mensuplarına buldukları mevkiin ve görevin önemine göre genel müdürlükçe takdir edilerek maktu ve birer aylık olarak tevzi edilmiş.

Geçen 1947 yılında dağıtılmış ve dağıtılacak olan 20 000 liranın sureti tevzii aşağıda gösterilmiştir:

Bu paradan :

				Ayda	Bir senede	
3	kişiyeye	ayda	50	liradan	150	1 800 lira
1	»	»	40	»	40	480 »
4	»	»	25	»	100	1 200 »
17	»	»	20	»	340	4 080 »
3	»	»	19	»	57	684 »
4	»	»	18	»	72	864 »
2	»	»	17	»	34	408 »
10	»	»	15	»	150	1 800 »
5	»	»	13	»	65	780 »
39	»	»	10	»	390	4 680 »
12	»	»	9	»	108	1 296 »
25	»	»	6	»	150	1 800 »
125 kişiyeye bir ayda					1 656 bir yılda	19 872 » ödenecektir.

Gece nöbeti tutan doktor, sağlık memuru, koruyucu ve istimbob kaptan, makinist ve ateşçi ile kayıkçıların gece nöbet tutmak ve icabında ve her mevsimde ve gecenin her saatinde iş başına koşturmak zorunda bulunan bu görevlilerin nöbetleri ayda 15 günden aşağı düşmediğine göre, ay sonunda kendilerine ödenen bu paraların ne kadar hazin bir kemiyette olduğu ilk bakışta gözle görülür.

Bu cetvele göre bilfarz en çok ödenek alan (40 lira) Büyükdere Sahil Sıhhiye tabibinin bu şekil mesai karşılığı olarak aldığı paranın nöbet gecesi başına isabet eden miktarı 266 kuruş, yine ona yakın ödenek olan İzmir, Zonguldak, İskenderun Sahil Sıhhiye Merkez tabiplerinin bu şekil nöbet gecelerine isabet eden ücretleri tutarı da (126) kuruştan ibarettir. Keza: aynı şekil hizmet karşılığı olarak ayda (9-10) lira gibi çok ufak bir para alan sağlık memurları ve koruyucularının gecelik ücretleri de bu hesaba göre (66) kuruşa baliğ olur. Bunlardan yüzde (15-30) nispetin bir verginin de kesildiği gözönüne getirilirse nöbet ödeneği namı altında verilen bu paraların ne kadar garip bir şekil alacağı kolaylıkla tahmin olunabilir.

Binaenaleyh Bu ödeneğin bu şekilde gelişigüzel tevzii ne kadar acayip ise ne bir hak karşılığı ve ne de bir emek mukabili böyle bir ödenek kabulü de o derece hazindir.

Her medenî memlekette ve işte olduğu gibi bu gece pratika ücreti işinin de düzenlenmesi ve uykusunu, rahatını terk ederek gecenin her saatinde emre âmade bir durumda nöbet tutan görevlilere işinin, makamının önemi ve mümasili emekler karşılığı olarak diğer Devlet dairelerinde ödenen ve ödenmesi zaruri ve kanuni ve tabii olan miktarların hududu içinde, ödenmesi çok yerinde olur kanaatindeyiz.

Bu sebeple, bu ödeneğin bulunacak karşılık nispetinde yükseltilmesi gerektiğini arz ederiz.

B) Yoksul yolcuları besleme, donatım ve cenaze giderleri:

Gider bütçesinin 16 ncı bölümüne bu nama konan 100 liranın deruhde edilen iş ve önümüzdeki yılın bulaşıcı hastalıklar bakımından gerektireceği fazlalık ve icaplar gözönüne alınırsa çok az olduğu görülür. Genel Müdürlük nedense bu bölümün masrafını, geçen senelerin hareketsiz durumuna uyarak 100 lira bırakmıştır.

Kanaatimizce veba, kolera ve emsali bulaşıcı hastalıklar yüzünden bütün kıyılarımızda sağlık muayenesine tâbi tutulacak indelhace tecrithanelere ve tahaffuzhanelere gönderilecek yolcuların

adedinin önümüzdeki seneler içinde artacağı; mücavir komşu memleketlerdeki bulaşıcı hastalıklar dolayısıyla yolda hastalanarak kıyı ve sınırlarımıza hasta veya ölü olarak gireceklerin bulunacağı kuvvetle umulur. Bu itibarla senesi içinde ve pek kısa bir zaman sonra aktarma yapmaya veya ek ödenek istemeye mahal kalmaksızın bu ödeneğin de çoğaltılması çok doğru olacağı kanaatindeyiz.

Bu sebeple: Gider bütçesinin 6 ncı bölümünün 1 ncı çocuk zammı maddesinden çıkarılmasını ev-velece teklif etmiş olduğumuz 3 000 liradan geçici tazminat maddesine bırakılan 180 liradan bakiye kalan 2 820 liranın buraya eklenmesinin kabul buyurulmasını arz ederiz.

B. Gelir bütçesi

İhdat ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı geliri, tasarıya bakarak, 1 040 400 lira olarak tahmin edilmiştir. Geçen 1947 yılının geliri 955 501 lira olduğuna göre, bu yıl bütçesiyle geçen yıl bütçesi arasında 84 899 lira bir artış görülmektedir.

Bütçenin muhtelif bölümleri üzerinde yapılan incelemelerden alınan sonuçlara bakılırsa; bütçede bazı bölümlerde bazı artış ve azalışlar olduğu görülür.

Gelir bütçesinin:	Artış	Azalış	
1 ncı resimler bölümünün muhtelif maddelerinde	240 000	11 095	Lira
2 ncı çeşitli gelirler bölümünün muhtelif maddelerinde	5 994		»
3 ncü genel bütçeden yardım bölümünden		150 000	»
	245 994	161 095	»
	161 095		
olduğuna göre	84 899	Lira	

Hükümet yardımı dışında olarak hakiki gelir kaynaklarından temin edilen

	245 994	lira gelirden
azaltılan	11 095	» gelir düşülünce
	234 999	» fazlalık olduğu görülür.

Bu fazlalık: Geçen seneki raporumuzda rüsümü sıhhiyenin azlığı keyfiyetinin Bakanlıkça nazarı dikkate alınarak Büyük Millet Meclisinin tasvibine arzedilen kanunun değiştirilmesi ve rüsümü sıhhiyenin artırılmasını temin eden (5.115) sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ve Haziran 1947 den bu yana bu resmin muntazaman artmış olmasından mütevellittir.

Bundan önce Rüsümü Sıhhiye Kanunu ile gemilerden ton başına alınmakta olan (2-4) kuruş gibi cüzi bir resmin iki misline çıkarılması bu idareye oldukça geniş bir ferahlık vermiş ve her sene Hazineye verilmekte olan büyük miktardaki yardımdan 150 000 liranın indirilmesine de medar olmuştur. Fikrimizce bu zam genel savaştan önce paranın iştira kabiliyetine mütenazır ve harb içinde diğer rüsumaya yapılan zamlara bakarak çok az olmuştur, denilebilir.

Bu zammın mütaakıp seneler hâdiselerinin gelişmesine göre enaz bir misli daha artırılmak suretiyle düzenlenmesi ve geliştirilmesi çok yerinde olur kanaatindeyiz.

Yalnız tasarıda: 1 ncı rüsümü sıhhiye bölümünün 2 ncı kaplı patente resmi; bu durumun tam zıddı olarak geçen 1947 yılının geliri olan 3 800 liranın 95 lira noksanıyla 3 705 lira tahmin edilmiştir. Halbuki, 1947 yılı Ocak ayından itibaren yeni Rüsümü Sıhhiye Kanununun **tatbiki tarihi**

olan 27 Haziran tarihine kadar: Bu resmin aylık tutarı ilk 5 ay içinde (101 - 223) lira iken,

Haziranda	877	lira
Temmuzda	3 156	»
Ağustosta	1 185	»
Eylülde	1 048	»

Olmak üzere lehte muhtelif temevvüçler göstermiştir. Kanaatımızca bu resmin normal olarak aylık ortalama tutarının 500 lira yıllık tahminin de (6 000) lira olarak kabulü mümkündür.

Bu sebeple, bu resmin teklif edilen 3 705 liradan 2 295 lira fazlasıyla 6 000 lira olarak kabulü ve aradaki bu farkın masraf bütçesinin 16 ncı yapı bölümüne eklenmesinin çok yerinde olacağı kanaatindeyiz.

Keza : gelir bütçesinin 2 ncı (Çeşitli gelirler) bölümünde daha çok arzî ve geçici olmak üzere ufak bir çoğalma mevcuttur.

1. — Kiyılarımıza yabancı gemilerin geliş ve gidişlerinin çoğalması ve bilhassa nizam ve kanunlara ve beynelmilel ahit ve kaidelere riayetsizliği çok defa görülen Sovyet Rusya gemilerinin artması yüzünden bu bölümün ceza maddesine 1 500 liranın eklenmesini;

2. — Bu yıl içinde satılacak hurda malzemenin mevcudiyeti hasebiyle de bu maddeye 1 530 liranın zammını,

3. — Son kabul edilen kiraların % 20 - 50 artmasını istilzam eden kanun sebebiyle de, kirada bulunan gayrimenkullerinin hasılatında da 2 400 lira bir artışın kabulünü icabettirmiştir. Gelir bütçesinin geçen seneye bakarak indirilen gelir bölüm ve maddelerinden en mühimmi:

1. Hükümet yardımındaki 150 000 liralık eksiklik ile,

2. Bulaşık resminde son aylarda görülen azalış sebebiyle yapılan 11 000 liralık eksilmedir.

Netice : Yapılan değişiklikler :

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü :

A) Gider bütçesinin :

a) 6 ncı bölümün 1 ncı çocuk zammı maddesi 20 000 liraya indirilmek suretiyle 3 000 lira tasarruf yapılmış, bundan:

b) 4 ncü geçici tazminat bölümüne 180 lira eklenmek suretiyle bölüm toplamı 360 liraya;

c) Mütebaki 2 820 lirası da 16 ncı yoksul yolcuları besleme, donatım ve cenaze masrafları bölümüne eklenerek bölümün toplamı 2 920 liraya çıkarılmış,

Keza:

d) Gelir bütçesinin 1 ncı bölümünün 2 ncı kapalı patente resminde fazla tahakkuk tahmin edilen 2 295 liradan 2 272 lirasının gider bütçesinin 20 ncı yapı kurma ve onarma giderlerinde yapılan 7 000 lira zamma eklenerek zammın tutarı 9 270 liraya ve ölüm ödeneği de 36 272 liraya iblâğ edilmiş ve geri kalan 23 liranın da 27 ncı 1715 sayılı Kanunun 8 ncı maddesi gereğince kâğıt paralar amortismanı karşılığı bölümüne yapılan 2 349 lira zamma eklenmesi zaruri olduğundan zammın tutarı 2 372 liraya ve bölüm tutarı 5 327 liraya çıkarılmış ve yapılan bu zamla beraber gider bütçesi toplamı da 1 042 695 lira olarak bağlanmıştır ve buna mütenazır olarak gelir bütçesinin 1 ncı resimler bölümünün 2 ncı kapalı patente maddesindeki 3 705 liranın 6 000 liraya çıkarılması sebebiyle gelir bütçesi toplamı da 2 295 lira fazlasıyla 1 042 695 lira olarak gösterilmiştir.

Tenkitlerimiz:

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığımızın en önemli bir işi olan ve yurdumuza dışarıdan gelecek hastalıkların bulaşmasından koruma ve onbinlerce kilometre uzunluğundaki kıyı ve sınırlarımızda sağlık bekçiliğini yapma görevini almış olan, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı bütçesi de, geçmiş harb seneleri bütçelerinin ifade ettiği sadeliği arz etmektedir.

Geçmişteki hazin hâtırası kadar haşmetini ve azametli idaresini hep bildiğimiz ve Lozan konferansındaki sert savaşmalardan sonra millileştirdiğimiz bu idarenin yurdumuzun özellikleri, asrumuzun yenilikleri, koruma hekimliğinin bu günkü telkinleri bakımından düne nazaran daha ileri bir kademede olmasını çok arzulatacak bir keyfiyettir.

Halbuki Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün adına bakarak hem hudutlarımızda ve hem de sahillerimizde yapılmış ve yurdun bu bakımdan sağlık ihtiyaçlarına cevap verecek teşkilâtının bulunması ve bunların biraz önce arzettiğimiz veçhile asrın, medeniyetin gerektirdiği bir mükemmeliyette olması ve millileştiği tarihten bu güne kadar yabancı ellerdeki durumunun kat kat üstünde bir tekâmüle ulaşmış olması icabederdi.

Bulaşıcı hastalıklar ilmi, bu gibi hastalıklarda en mühim rolün korunma hekimliğine düştüğü ve bu hekimlikte de en önemli işin ilk vakaların süratle yakalanıp tecridini ve gereken tedbirlerin tam olarak alınmasını âmir olduğuna göre, sınırlarımızı ve kıyılarımızı bekleyen bu idarenin hem sahillerimizde ve hem de hudutlarımızda müesses teşkilât kademelerinin birikte kurulmasını icabet-tirmekte ve bu güne kadar dünya nakil vasıtalarının basitliği yüzünden bulaştırma tehlikesi az olan kara yolları ve kapılarının bugün artık sahillerimiz kadar ve belki de bir bakıma daha fazla tehlikeli bir duruma girdiği görülmektedir.

1947 yılı içinde Suriyeden hududumuza geçerek üç köyümüzde birçok vakaların çıkmasına sebep olan (veba) nın ne kadar büyük emek ve paralar sarfiyle önlendiğini, bu savaşta cansiperane çalışan Sağlık Bakanlığı mensuplarının cidden kıymetli mesailerini şükranla anarak hatırlıyoruz.

Binaenaleyh yurt içine girdikten sonra önlenmesi ve savaşması çok tehlikeli ve korkulu olan ve korkulu olan bu bulaşıcı hastalıkların kara hudutlarımızdan kolaylıkla girmemesi için Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün süratle buralarda esash teşkilât kurması ve yurdumuza kara yollarıyla hariçten gelen taşıt vasıtaları ve yolcuları muayenelerinin yapılması ve gereken tedbirlerin tatbiki için giriş kapılarında sahillerimizde olduğu gibi merkez ve şubeler teşkil etmesi ve münasip göreceği yerlerde tahaffuzhaneler kurması çok yerinde olur.

Keza nakil ve muvasala vasıtalarının en asri ve önemlisi olan uçakların yurdumuza incekleri meydanların yine sıkı bir murakabe altına alınmaları ve biran önce bu yerlerde ve süratle sıhhi muayenelerin yapılması için gereken tedbirler alınması ve tesisler kurulması cidden elzemdir.

Biz bütçede bu mevzua ait hiçbir talebin olmamasını hayretle karşıladık ve bu konunun hükümetimizce lâyük olduğu alâkaya mazhar olacağını ve Büyük Millet Meclisimizin de bu uğurda sarfı icabeden ödeneği vermekten çekinmeyeceğini kuvvetle umarak keyfiyeti Yüksek Komisyonun takdir ve tasvibine arz ediyoruz.

Bursa Milletvekili
Dr. Talât Simer

Kocaeli Milletvekili
Dr. F. Şerafettin Bürge

Eskişehir Milletvekili
Abidin Potuoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/253

Karar No. 5

1 . XII . 1947

Yüksek Başkanlığa

Başbakanlığın 30 . IX . 1947 tarihli ve 6/2697 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1948 yılı Bütçe tasarısı Komisyonumuzca havale buyurulmakla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Behçet Uz ve bu idare Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mâlî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1948 yılı Bütçesini Komisyon adına inceleyen raportörün raporu okunduktan ve Komisyon üyelerinin mütalâalarıyla Bakanlığın gerek rapor ve gerekse bu mütalâalar hakkındaki cevapları dinledikten sonra bütçenin gelir ve gider bölümleri ayrı ayrı incelendi.

Genel Müdürlüğün esas görevi, kara ve deniz kıyılarına kadar dışarıdan gelecek bulaşıcı hastalıklara karşı memleketin korunması olduğuna göre bu görevi mevcut kanunlar ve Uluslararası sözleşmeler gereğince yapageldiği ve bilhassa 1947 yılında komşu devletlerde çıkmış olan ve zaman, zaman memleketimiz için tehlikeli durumlar arzeden ve hattâ cenup sınırlarımızdan o bölgedeki bazı köylerimize kadar sızabilen hastalıkların, gerek önlenmesi ve gerekse memlekete girmemesi için ciddi tedbirler alarak memleketi bu âfetlere karşı koruduğu müşahede edilmiştir.

Ancak kara sınırlarımızın bu yönden korunması kıyılarımızdaki kadar kolaylıklara mazhar bulunmamaktadır. Bunun da sebebi geniş sınırlarımızın her tarafında alınması gereken tedbirlerin, sık, sık kurulması icabeden koruma merkezleri tesislerinin büyük paralara ve teşkilâta tevakkuf ettiği, bunun ise, üçte birine yakın bir miktarı yardımdan ibaret olan idare bütçesiyle temini mümkün olmadığı görülmektedir. Buna rağmen tehlike zuhur eden mahllerde derhal gerekli ve müessir tedbirler alma-

rak görevini yapmakta olduğu anlaşılmıştır.

Genel Müdürlük bütçesinin gelir kısmı resimler, çeşitli gelirler, yardım ve devredilen paralar olmak üzere dört kısımda mütalâa edilmektedir.

Devletten yapılan yardımın bu yıl (150 000) lira az olmasına mukabil diğer gelir tertiplerinde oldukça bir artış olmuş ve gelir bütçesi 1948 yılı için geçen yıldan (84 899) lira bir fazlalıkla tesbit edilmiştir. Bu fazlalığın en mühim rakamı sıhhiye resminde görülmekte olup artış miktarı (240 000) liradır. Bu da bu resmin geçen yıl kabul edilen kanunla bir miktar artırılmış olmasından ve boğazlırdan gemi geçişinin artmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Diğer gelir tertiplerinde de 1947 yılının gidişine göre gereken artırımlar yapılmıştır. Kapalı patente gelirin geçen 10 aylık seyri bu gelirin bir miktar daha artırılmasını mümkün kıldığından Komisyonumuzca bu tertip (6 000) liraya çıkarılmıştır. Bu suretle gelir bütçesi Komisyonumuzca (1 042 695) lira olarak kabul edilmiştir.

Gider tertiplerinde de bazı artışlar mevcut bulunmaktadır. Özlük haklara ilişkin olan birinci kısımdaki artışlar kanuni sebeplere dayanmaktadır. Ancak Komisyonumuzun yaptığı incelemeye göre çocuk zammı tertibinde (3 000) liralık bir tasarruf mümkün görülmüş ve bunun (2 800) lirası 16 ne yoksul yolcuların beslenmesi giderlerine eklenmiştir. Aynı zamanda bu tertipten yoksul kelimesi kaldırılmak suretiyle karantinaya tâbi tutulan ve hal ve vakti olmasına rağmen yiyecek tedarikinde müşkülâta uğrayan yolcuların da iaşelerinin temini imkân dâhiline alınmıştır.

Bugün hava seferleri büyük bir önemi taşımakta olduğundan ve hava yoluyla memleketime gelecek yolcuların karantinaya tâbi tutulması gerektiği takdirde bunların hava limanlarındaki sıhhi tesislerde iskân ettirilmeleri ve

müşahede altına alınmaları zaruri bulunduğundan gelir bütçesine eklenen 2295 lira 20 nci yapı ve onarma işleri bölümüne eklenerek hiç olmazsa bir hava limanımızda gerekli tesis için bir hava limanımızda gerekli tesis için bir hazırlık yapılması imkânı temin edilmek istenilmiştir. Merkez Bankası hisseseine ait bölümlere de kanuni artırma yapılmak suretiyle gider bütçesi de 1 042 695 lira olarak kabul edilmiştir.

Kanun tasarısı her bütçede bulunması gereken hükümleri kapsamakta olduğundan 1 ve 2 nci maddelerinde yukarıda arzedilen değişiklikler uygun düzeltme yapılmak suretiyle diğer maddeleri aynıyle kabul edilmiştir.

Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1948 yılı bütçe tasarısı cetvelleriyle birlikte Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yük-

sek Başkanlığa sunulur.

Başkan Mardin <i>R. Erten</i>	Başkan V. Diyarbakır <i>İ. H. Tigrel</i>	Sözcü Ankara <i>M. Eriş</i>
Kâtip Ankara <i>F. Öymen</i>	Amasya <i>A. K. Yiğitoğlu</i>	Ankara <i>N. C. Akkerman</i>
Aydın <i>Gl. R. Alpman</i>	Balıkesir <i>E. Altan</i>	Bursa <i>Dr. M. Talât Simer</i>
Eskişehir Muhalifim <i>A. Oğuz</i>	Eskişehir Muhalifim <i>H. Polatkan</i>	İstanbul <i>Dr. A. Adıvar</i>
İzmir <i>S. Dikmen</i>	Kastamonu <i>M. Akalın</i>	Kocaeli <i>Dr. F. Şerafettin Bürge</i>
Kütahya Muhalifim <i>A. Tahtakılıç</i>	Niğde <i>R. Gürsoy</i>	Tokad <i>A. R. Sevengil</i>

Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 1948 yılı Bütçe Kanun tasarısı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (1 040 400) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (1 040 400) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünce 1948 yılında elde edilecek gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 30 . VI . 1939 tarih ve 3656 sayılı Kanununun 19 maddesine giren hizmetlileri bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Sayısı ve adı bağlı (E) işaretli cetvelde yazılı tertipten 30 . VI . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanununun 9 ncü maddesi gereğince yönetimi gerekli geçici hizmetler için aylık ücretli hizmetliler kullanılabilir. Bunların kadrolariyle 3656 sayılı Kanununun 13 ncü maddesi hükümlerine giren uzmanlık yerleri Bakanlar Kurulu kararıyla belirtilir ve ertesi yıl bütçesiyle Büyük Millet Meclisine verilir. Bu tertipten alınacak kadroların eldeki kadrolara ek olmaması gerekir.

MADDE 5. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkacak borçlar ilgili oldukları hizmetlere ilişkin bölümlerden bu tertibe Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

1930 - 1946 yıllarına ilişkin olup da 28 . V . 1927 tarih ve 1050 sayılı Kanununun 93 ncü maddesine göre zamanlaşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar 1948 yılı bütçesinin gider bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümüne Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 6. — Gider tertiplerden yapılacak harcamalara ilişkin formül bu kanuna bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 7. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 15 . V . 1940 tarihli ve 3820 sayılı Kanuna bağlı (i) sayılı cet-

BÜTÇE KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (1 042 695) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Hudud ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderlerine karşılık olan gelirler, bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (1 042 695) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Ayniyle kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Ayniyle kabul edilmiştir.

Hü.

velde yazılı kadrolardan bağı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1948 yılı içinde kullanılmaz.

MADDE 8. — Bu kanun 1 Ocak 1948 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanun Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

Başbakan

H. Saka

Devlet Bakanı

Başb. Yardımcısı:

Barutçu

Devlet Bakanı

M. A. Renda

Adalet Bakanı

Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı

M. Bırsel

İçişleri Bakanı

M. H. Göle

Dışişleri Bakanı

N. Sadak

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Millî Eğitim Bakanı

R. Ş. Sırer

Bayındırlık Bakanı

Gülek

Ekonomi Bakanı

C. Ekin

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. B. Uz

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ş. Adalan

Tarım Bakanı

T. Coşkan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Ticaret Bakanı

M. N. Gündüzalp

Çalışma Bakanı

T. B. Balta

B. K.

MADDE 8. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Aynıyle kabul edilmiştir.

A - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1947 yılı ödenegi Lira	1948 yılı için Hükümetçe istenen Lira	1948 yılı için Komisyonca kabul edilen Lira
		<i>Birinci kısım - Aylık, ücret, ödenek, emekli ikramiyesi ve benzeri özlük haklar</i>			
		I - Aylıklar ve ücretler			
1		Aylıklar			
1		Memurlar aylığı	406 800	406 800	406 800
2		Açık aylığı	2 000	2 000	2 000
3		Emekli, dul ve yetim aylıkları	28 750	30 000	30 000
4		Temsil ödeneği	0	1 500	1 500
		Bölüm toplamı	437 550	440 300	440 300
2		Ücretler			
1		Memurlar ücreti	21 600	21 600	21 600
2		Hizmetliler ücreti	169 620	178 500	178 500
3		Geçer hizmetler ücreti	5 000	5 000	5 000
4		Gece pratika ücreti	20 000	20 000	20 000
		Bölüm toplamı	216 220	225 100	225 100
3		4805 sayılı Kanun gereğince verilecek emekli keseneği kar- şılığı	20 340	20 340	20 340
4		Geçici tazminat	180	360	360
5		1683 sayılı Kanununun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi	5 040	5 040	5 040
6		4178 ve 4598 sayılı Kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar			
1		Çocuk zammı	22 700	23 000	20 000
2		Doğum yardımı	1 000	2 000	2 000
3		Ölüm yardımı	1 000	5 000	5 000
		Bölüm toplamı	24 700	30 000	27 000
		Birinci kısım toplamı	704 030	721 140	718 140

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1947 yılı ödenęi Lira	1948 yılı için Hükümetçe istenen Lira	1948 yılı için Komisyonea kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Yönetim giderleri</i>					
I - Hizmete ilişkin olanlar					
7		Büro giderleri			
	1	Kırtasiye	3 000	3 000	3 000
	2	Döşeme ve demirbaş	10 000	10 000	10 000
	3	Isıtma	9 000	9 000	9 000
	4	Aydınlatma	5 000	5 000	5 000
	5	Öteberi giderleri	10 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	37 000	37 000	37 000
8		Basılı kâğıt ve defterler	7 000	7 000	7 000
9		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri			
	1	Posta ve telgraf ücretleri	2 127	4 000	4 000
	2	Telefon ve başka haberleşme ücretleri	8 500	8 500	8 500
		Bölüm toplamı	10 627	12 500	12 500
10		Kira karşılığı	4 000	7 000	7 000
11		Taşıt giderleri	42 000	46 000	46 000
II - Özlük olanlar					
12		Yolluklar			
	1	Sürekli görev yolluğu	4 000	4 000	4 000
	2	Geçici görev yolluğu	5 000	5 000	5 000
	3	Yabancı memleketler yolluğu	6 000	6 000	6 000
		Bölüm toplamı	15 000	15 000	15 000
13		Giyecekler	15 000	15 000	15 000
14		4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yollukları	2 000	3 000	3 000
		İkinci kısım toplamı	132 627	142 500	142 500

B.	M.	Ödenegın çeşidi	1947 yılı ödenegi Lira	1948 yılı için Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>Üçüncü kısım - Daire hizmet- leri</i>					
I - Sürekli olanlar					
15		Sağlık temizleme giderleri			
	1	Etiiv âletleri ve araçları onar- ma ve işletme giderleri	6 000	6 000	6 000
	2	Etiiv ve temizleme gereçleri sa- tınalma karşılığı ve işçi gider- leri	12 000	12 000	12 000
	3	İstanbul ve İzmir Liman ve Şe- hir bakteriyoloji Evleri gider- leri	6 000	8 000	8 000
	4	Sınır ve kıyılarda çıkacak bu- laşıcı hastalıkları önleme gi- derleri	31 000	66 000	66 000
		Bölüm toplamı	55 000	92 000	92 000
16		Yolcuları besleme, donatım ve cenaze giderleri	100	100	2 900
17		İlâç ve lâboratuvar giderleri	500	500	500
18		Mahkeme giderleri	1 500	3 000	3 000
19		Geri verilecek paralar	1 000	1 000	1 000
20		Yapı kurma ve onarma işleri	27 000	34 000	36 472
II - Çeşitli olanlar					
21		Uluslararası kongre ve kurum- lara katılma giderleri	17 000	17 000	17 000
22		Kitap, dergi karşılığı ve baskı ücret ve taşıma giderleri	500	500	500
23		Taşıma giderleri			
	1	Eşya taşıma, ambalaj ve sigor- ta giderleri	4 500	5 000	5 000
	2	Para taşıma giderleri	1 000	1 000	1 000
		Bölüm toplamı	5 500	6 000	6 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1947	1948 yılı için	
			yılı ödenēği Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
24		Yapı giderleri			
	1	Vergi ve resimler	4 500	5 000	5 000
	2	Sigorta	1 200	1 200	1 200
		Bölüm toplamı	5 700	6 200	6 200
		Üçüncü kısım toplamı	113 800	160 300	165 572
<i>Dördüncü kısım - borçlar</i>					
25		Geçen yıl borçları	2 000	2 000	2 000
26		1939 - 1946 yılları borçları	89	9 156	9 156
27		1715 sayılı Kanunun 8 nci maddesi gereğince kâğıt paralar amortisman karşılığı	2 955	5 304	5 327
		Dördüncü kısım toplamı	5 044	16 460	16 483
KISIMLAR TOPLAMI					
		Birinci kısım toplamı	704 030	721 140	718 140
		İkinci kısım toplamı	132 627	142 500	142 500
		Üçüncü kısım toplamı	113 800	160 300	165 572
		Dördüncü kısım toplamı	5 044	16 460	16 483
		GENEL TOPLAM	955 501	1 040 400	1 042 695

B - CETVELİ

B.	M	Gelirin çeşidi	1947	1948 yılı için	
			yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonda tahmin edilen Lira
<i>Birinci kısım</i>					
1		Resimler			
	1	Sıhhiye resmi	255 000	495 000	495 000
	2	Kaplı patente	3 800	3 705	6 000
	3	Bulaşık resmi	20 000	9 000	9 000
		Bölüm toplamı	278 800	507 705	510 000
<i>İkinci kısım</i>					
2		Çeşitli gelirler			
	1	Para cezası	1 200	2 700	2 700
	2	Faiz	1	1	1
	3	Satılacak mallar	500	2 030	2 030
	4	Çeşitli gelirler	3 000	3 564	3 564
	5	Gayri menkul gelirler	12 000	14 400	14 400
		Bölüm toplamı	16 701	22 695	22 695
<i>Üçüncü kısım</i>					
3		Genel bütçeden yardım	460 000	310 000	310 000
4		Geçen yıldan devredilecek nakit	200 000	200 000	200 000
		Üçüncü kısım toplamı	660 000	510 000	510 000
KISIMLAR TOPLAMI					
		Birinci kısım toplamı	278 800	507 705	510 000
		İkinci kısım toplamı	16 701	22 695	22 695
		Üçüncü kısım toplamı	660 000	510 000	510 000
		GENEL TOPLAM	955 501	1 040 400	1 042 695

C - CETVELİ

Sayı	Tarihi	Özet
500	21 Nisan 1940	Rüsumu Sıhhiye Kanunu
2864	13 Aralık 1935	Turist gemilerden alınan resimlerden bazılarının affına ve bazılarının indirilmesine dair Kanun
3058	31 » 1936	Rüsumu Sıhhiye hakkındaki 500 sayılı Kanuna ek Kanun
5115	26 Haziran 1947	1 - 4 ncü maddelerinin değiştirildiği hakkında Kanun

D - CETVELİ

Görevin çeşidi	Aded	Ücret	Görevin çeşidi	Aded	Ücret
<i>Merkez hizmetlileri</i>			<i>İstanbul liman ve şehir bakteriyoloji evi odacısı</i>		
Daire memuru	1	150		2	80
Daktilo	1	130	İzmir liman ve şehir bakteriyoloji evi odacısı	4	80
»	1	115	<i>Koruyucular</i>		
Dağıtıcı	1	130	Baş koruyucu	1	115
Odacı	3	90	» »	7	100
»	3	80	» »	3	90
Kapıcı	1	90	Koruyucu	8	90
Gece bekçisi	1	80	»	30	75
Baş makinist	1	300	Transit koruyucu	7	90
Marangoz	1	150	» »	3	75
Kaloriferci	1	100	<i>Deniz taşıt araçları</i>		
Badana ve boyacı	1	130	Birinci kaptan	1	210
Sürekli baş işçi	1	90	Kaptan	2	200
<i>Taşra teşkilâtı hizmetlileri</i>			Makinist	3	175
Etüv makinisti ve Elektrikçi	1	175	Ateşçi	4	100
» » »	2	150	Yağcı	1	100
Makinist yard. ve ateşçi	3	115	Tayfa	7	90
» » »	1	100	»	4	80
Hizmet otomobili şoförü	1	130	Motorbot Şoförü	4	175
Odacı	1	70	» »	4	150
Yapı onarma işçisi	2	90	Dümeneci	11	100
Korunma evi sürekli işçisi	4	80	Sandaleci	9	80
Sürekli işçi (Enez)	1	55			
» » (Silifke)	1	50			
Hastabakıcı	1	80			

L - CETVELİ

D.	Görevin çeşidi	Aded	Maaş
9	Urla Tahaffuzhanesi muavin tabibi	1	40
13	İkinci sınıf Sahil Sağlık Merkezi kâtabi	2	20
13	İkinci sınıf Sahil Sağlık İdare memuru	1	20
13	Tephirci	3	20
14	Sihhat Zabıta memuru	5	15
7	Hava İstasyonları sıhhi denetleme merkezi tabibi	3	60
12	Hava İstasyonları sıhhi denetleme Merkez kâtip ve tephircisi	3	25
		18	

E - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi
2	3	Geçici hizmetler ücreti

R - CETVELİ

B. : 2 - M. : 4 — Gece pratika ücreti

Gece pratika işlerini ifaya müheyya bulunacak memur ve hizmetlilere 1587 sayılı kanuna göre verilecek gece pratika ücreti bu tertipten verilir.

B. : 8 — Basılı kâğıt ve defterler

Bastırılacak kâğıt ve defterlere ait gereçlerin satınalma karşılığı ile bunların kaplattırılması ve kaplı olarak alınması gereken defterlerin parası bu tertipten ödenir.

B. : 9 - M. : 2. — Telefon ve başka haberleşme ücret ve giderleri

Şehirlerarası telefon haberleşme ve yıllık abone ücretleri taşra teşkilâtında mevcut telefonların tesis giderleri bu maddeden ödenir.

B. : 11 — Taşıt giderleri

Yeniden satın alınacak veya yaptırılacak deniz taşıt araçlarının bedeli veya yeniden satın alınacak makine aksamiyle mevcut taşıt araçlarının onarma ve işletme giderleri ve lüzumunda dışardan kira ile tutulacak deniz taşıt araçları ücreti bu tertipten ödenir.

B. : 13 — Giyecekler

Elbise almağa hakkı olan dağıtıcı, odacı, kapucu, bahçıvan, marangoz, boyacı, sürekli aylık ücretli işçilerle sahil sağlık koruyucuları ve deniz taşıt araçları adamlarına verilmekte olan giyim eşyası bu tertipten ödenir.

B. : 15 - M. : 1 — Etüv aletleri ve araçları onarma ve işletme giderleri

Korunma evlerinde mevcut etüv makineleriyle kazanlarının ve bunlara ait alât ve edevatın onarma ve işletme giderleri bu tertipten ödenir.

M. : 2 — Etüv ve temizleme gereçleri satınalma karşılığı ve işçi giderleri

Fare öldürme işlerinde kullanılmak üzere satınalınması gereken kükürt, alkol, kibritle gibi gereçlerle bu işlerde kullanılan leğen, saçayağı ve ekleri ve bu işlerde çalışacak olan işçilerle sıhhi nezaret tesisinde dışardan tutulacak işçilere verilecek gündeliklerle transit olarak buğazlardan geçen gemilere ikame edilecek memur ve hizmetlilere ve tıbbî muayene için dışardan getirilecek tabiplere harcırah kararnamesine göre müstahak oldukları yollukları bu tertipten ödenir.

M. : 4 — Sınırlı ve kıyılarda çıkacak bulaşıcı hastalıkları önleme giderleri

Bu işleri yapmak için gereken bütün giderler bu tertipten ödenir.

B. : 17 — İlaç ve laboratuvarlar giderleri

Aşı tatbikatında kullanılacak saf alkol, pamuk ve tendirdiyot gibi tıbbi gereçler bu tertipten satın alınır.

B. : 20 — Yapı kurma ve onarma işleri

Arsa veya yapı satınalma karşılığı ile yapı kurma, onarma, boya, badana, kiremit aktarması ve yapı ile ilgili giderler bu tertipten ödenir.

